

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

De his in quos vsus claium exerceri potest? Quæstio 20.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

poterit. Potest tamen baptizare & conficere, quamvis ad sui damnationem.

Ad secundum dicendum, quod propositio habet veritatem, quando non deest materia, sicut est in proposito.

Ad tertium dicendum, quod ex ipsa culpa non subtrahitur materia, sicut per aliquam poenam. unde poena non impedit per contrarietatem ad effectum inducendum, sed ratione prædicta.

** in corp. art.*

QVÆST. XX.

De his, in quos usus clauium exerceri potest, in tres articulos diuisa.

¶ Deinde considerandum est de his, in quos usus clauium exerceri potest.

¶ Circa quod tria quærentur.

¶ Primo, utrum sacerdos possit in quemlibet hominem vti clauæ, quam habet?

¶ Secundo, utrum sacerdos possit semper suum subditum absoluere?

¶ Tertio, utrum aliquis possit vti clauibus in suam Superiorem?

ARTIC. I.

Utrum sacerdos possit vti clauæ, quam habet, in quemlibet hominem?

78

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod sacerdos possit vti clauæ quam habet, in quemlibet hominem. Potestas enim clauium in sacerdote descendit ex illa diuina auctoritate qua dixit, Accipite Spiritum sanctum: quorum remiseritis peccata, remittentur eis. Sed illud indeterminate dictum est. Ergo habens clauem, indeterminate potest ea vti in quolibet.

Tho. in 4 d. 19. q. 2 ar. 3. q. 1. & seq.

¶ Præterea, Clauis corporalis quæ aperit vnâ feram, aperit omnes alias eiusdem modi. Sed omne peccatum cuiuscumque hominis est eiusdem rationis obstaculum, respectu introitus cæli. Ergo si potest vnâ hominem sacerdos per clauem, quam habet absoluere; poterit & quolibet alios.

¶ 3 Præte-

¶ 3 Præterea, Sacerdotium noui Testamenti, est perfectius, quam veteris. Sed sacerdos veteris Testamenti poterat uti sua potestate, quam habebat, discernendi inter lepram & lepram, indifferenter in omnes. Ergo multo fortius sacerdos Euangelicus poterit uti sua potestate in omnes.

**in Decr.* SED contra est, quod dicitur 16. quæst. 1. Nihil sacerdotum liceat parochianum alterius absolueret aut ligare. Ergo non quilibet potest quemlibet absolueret.

16. q. 1. c. 16. incipit, Adhuc cimus. ¶ Præterea, iudicium spirituale debet esse ordinatius quam temporale. Sed in iudicio temporalis non potest quilibet iudex quemlibet iudicare. Ergo cum usus clauium sit iudicium quoddam, non potest sacerdos quilibet sua clauis in quemlibet uti.

RESPONDEO dicendum, quod ea quæ circa singularia operari oportet, non eodem modo omnibus competunt. Vnde sicut præter generalia medicina præcepta oportet adhiberi medicos, quibus præcepta vniuersalia medicinae singulis infirmis*, secundum quod debent, aptentur: ita in quolibet principatu præter illum qui vniuersalia præcepta legis erant oportet esse aliquos, qui ea singulis, secundum quod debent, adaptent. Et propter hoc etiam in celestis hierarchia sub potestatibus, quæ indistincte præsumuntur, ponuntur principatus, qui singulis prouincijs distribuuntur: & sub his angeli, qui singulis hominibus custodiam deputantur: ut patet ex his quæ dicta sunt in 2. lib.† Vnde & ita debet esse in prælatione Ecclesiæ militantis: ut apud aliquem esset prælatio indistincta in omnes, & sub hoc essent alij, qui super diuersos diuersam potestatem & distinctam acciperent. Quia usus clauium requirit aliquam prælationis potestatem, per quam ille in quem usus clauium communicatur, efficitur materia propria illius actus: sicut ille qui habet indistinctam potestatem super omnes, potest uti clauibus in omnes. Illi autem qui habent distinctas potestates acceperunt, non in quolibet re possunt clauibus, sed in eos tantum qui eis in sortem

Thom. in 2. sent. d. 10 q. 1. ar. 1. Et ar. 2. ad 1. Et ar. 3.

alias, infirmitatibus.

venerunt, nisi in necessitatis articulo, vbi nemini sacramenta sunt deneganda.

Ad primum ergo dicendum, quod ad absolutionē à peccato requiritur duplex potestas *, scilicet potestas ordinis, & potestas iurisdictionis. Prima quidem potestas est æqualiter in omnibus sacerdotibus, non autem secunda: & ideò vbi Dominus Ioan. 20. dedit omnibus Apostolis cõmuniter potestatem remittendi peccata, intelligitur de potestate quæ consequitur ordinem: vnde & sacerdotibus, quando ordinantur, illa verba dicuntur. Sed Petro singulariter dedit potestatem dimittendi peccata, Matth. 16. vt intelligatur quod ipse præ alijs habet potestatem iurisdictionis. Potestas autem ordinis, quantum est de se, se extendit ad omnes absoluendos: & ideò indeterminatè Dominus dicit, Quorum remisistis peccata: intelligens tamen, quod vsus illius potestatis esse debet, præsupposita potestate Petro collata, secundum ipsius ordinationem.

sup. q. 19. ar. 3. ad 4.

Ad secundum dicendum, quod clavis materialis non potest aperire, nisi seram propriam; nec aliqua virtus actiua potest agere, nisi in propriam materiam. Materia autem propria potestatis ordinis efficitur aliquis per iurisdictionem: & ideò non potest aliquis clauē vtī in eum, in quem iurisdictionis non datur.

* alias tārum vnū dominū temporale.

79

* in lib. de vera, & falsa pæn. c. 20 to 4.

Ad tertium dicendum, quod populus Israel vnus populus erat, & * vnum tantummodo templum habebat: vnde non oportebat sacerdotum iurisdictiones distinguī, sicut nunc in Ecclesia, in qua congregantur diuersi populi & nationes.

ARTIC. II.

Vtrum sacerdos possit semper suum subditum absoluere?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod sacerdos non possit semper suum subditum absoluere. Sicut enim Augustinus * in littera † dicit, Nullus officio sacerdotis vtī debet, nisi immunis ab illis sit,

† Et habet Mag. 4. Sent. d. 19. S. D. in fine.

*alias in
dicat.

fit, quæ in alijs * vindicat. Sed quandoque contingit, quod sacerdos est particeps criminis quod subditus suus commisit; sicut cum mulierem subditam cognovit. Ergo videtur, quod non semper possit in suos subditos potestate clauium vti.

¶ 2 Præterea, Per potestatem clauium homo ab omnibus defectibus curatur. Sed quandoque aliquis peccato annexus est irregularitatis defectus, vel excommunicationis sententia, à qua simplex sacerdos absoluere non potest. Ergo videtur, quod non possit vti clauium potestate, in illos qui talibus irregulari sunt.

*alias in
iudicio.

¶ 3 Præterea, Sacerdotij nostri iudicium * & potestas per iudicium veteris sacerdotij figuratur. In minoribus iudicibus secundum legem non omnia continebat discutere, sed ad superiores recurrere. Dicitur Exod. 24. Si quid natum fuerit quaestio inter vos, &c. Ergo videtur quod nec sacerdos de quibus peccatis possit subditum suum absoluere, sed debeat ad superiorem remittere.

SED contra, Cuicumque committitur principium committitur & accessorium. Sed sacerdotibus committitur quod subditis suis Eucharistiam dispensare, ad quæ ordinatur absolutio à peccatis quibuscumque. Ergo sacerdos ab omnibus peccatis potest subditum suum absoluere, quantum est de clauium potestate.

¶ 3 Præterea, Gratia omne peccatum tollit, quantumcumque sit parua. Sed sacerdos sacramenta dispensat, quibus gratia datur. Ergo quantum est de potestate clauium, de omnibus peccatis absoluere potest.

RESPONDEO dicendum, quod potestas ordinis quantum est de se, extendit se ad omnia peccata mittenda. Sed quia ad usum huiusmodi potestatis dictum est *) requiritur iurisdicchio, quæ à maioribus in inferiores descendit: ideo potest superior aliquam sibi reseruare, in quibus iudicium inferiori non committat: alias de quolibet potest simplex sacerdos

¶ 17. ar.
2. & 9.
proc. art.
3. ad 4.
et 9. pra-
senti, ar.
1. ad 1.

bens iurisdictionem absoluere . Sunt autem quinque casus, in quibus oportet quòd simplex sacerdos penitentem ad superiorem remittat . Primus est, quando solemnis penitentia est imponenda: quia eius minister proprius est Episcopus. Secundus est de excommunicatis, quando inferior sacerdos non potest absoluere, utpote quando est a superiori excommunicatus. Tertius, quando inuenit irregularitatem contractam, pro cuius dispensatione debet ad superiorem remittere . Quartus, de incendiarijs . Quintus, quando est consuetudo in aliquo Episcopatu, quòd enormia crimina ad terrorem referrentur Episcopo: quia consuetudo dat vel aufert in talibus potestatem .

Ad primum ergo dicendum, quòd in tali casu, nec sacerdos debet audire confessionem mulieris, cum quia peccauit, de illo peccato . Sed debet ad alium mittere: nec illa debet ei confiteri, sed debet petere licentiam ad alium eundi, vel ad superiorem recurrere, si ille licentiam denegaret: tum propter periculum; tum quia est minor verecundia: si tamen absolueret, absoluta esset . Quod enim Augustinus dicit*, *loco citato in argum. 1.* quòd non debet esse in eodem crimine, intelligendum est, secundum congruitatem, non secundum necessitatem sacramenti .

Ad secundum dicendum, quòd penitentia ab omnibus defectibus culpæ liberat, non autem ab omnibus defectibus pænæ: quia adhuc post peractam penitentiam de homicidio, aliquis remanet irregularis. Unde sacerdos potest de crimine absoluere; & pro pena amouenda debet ad superiorem remittere: nisi in excommunicatione, quia absolutio ab ipsa, debet precedere absolutionem a peccato: quia quamdiu aliquis est excommunicatus, non potest recipere aiquod Ecclesie sacramentum .

Ad tertium dicendum, quòd ratio illa procedit quantum ad hæc, in quibus sibi superiores potestatem iurisdictionis reseruant .

80

Virum aliquis possit vti clauibus in suum superiorem.

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod aliquis non possit vti clauibus in suum superiorem. Actus enim quilibet sacramentalis requirit propriam materiam. Sed propria materia vsus clauium, est persona subiecta, vt dictum est*. Ergo in eo qui non est subditus, non potest clauibus sacerdos vti.

q 17. ar.
2. ad 2. et
q præc. a.
6. cor
q præsen-
ti, art. 1.
corp.

¶ 2 Præterea, Ecclesia militans imitatur triumphantem. Sed in cœlesti Ecclesia inferior Angelus numquam purgat, aut illuminat, aut perficit superiorem. Ergo nec aliquis inferior sacerdos potest vti actione hierarchica, quæ est per absolutionem in superiore.

¶ 3 Præterea, Iudicium pœnitentiæ debet esse ordinatius quàm iudicium exterioris fori. Sed in inferiori foro, inferior non potest excommunicare aut absoluere superiorem. Ergo videtur, quod nec in foro pœnitentiæ.

SED contra, Superior prælatus etiam circumdatus est infirmitate, & contingit ipsum peccare. Sed remedium contra peccatum est potestas clauium. Ergo cum ipse non possit in seipsum clauem vti, quæ non potest esse simul iudex & reus: videtur quod possit inferior in ipsum clauis potestate vti.

¶ Præterea, Absolutio quæ fit per virtutem clauium, ordinatur ad perceptionem Eucharistiæ. Sed inferior potest superiori Eucharistiam dispensare, & petat. Ergo & clauium potestate in ipsum vti, si ei subiecerit.

art. præc.
cor.

RESPONDEO dicendum, quod potestas clauium quantum est de se, extendit se ad omnes, vt dictum est*. Sed quod in aliquem sacerdos non potest potestate clauium vti, contingit ex hoc, quod eius potestas est ad aliquos specialiter limitata. vnde ille, qui limitauit, potest extendere in quem voluerit, & propter hoc etiam potestatem sibi dare potest in seipsum, quamuis ipse in seipsum vti clauium potestate non